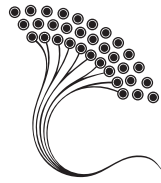

~ P. G. WODEHOUSE ~

LASE KÄIA, JEEVES!

INGLISE KEELEST TÕLKINUD KAJA GREENBAUM

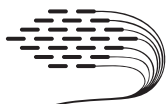

TÄNAPÄEV

SISUKORD

- 6** Jeeves võtab juhtimise üle
- 32** Corky kunstnikukarjäär
- 51** Jeeves ja kutsumata külaline
- 74** Jeeves ja vintske vanamees
- 96** Tädi ja laiskvorst
- 126** Kentsakas lugu vana Biffyga
- 154** Valikuvabaduseta
- 182** Kõik Freddie õnne nimel
- 204** Trall ümber noore Bingo
- 234** Bertie muudab meelt

BERNHARD LE STRANE'ILE

JEEVES VÕTAB JUHTIMISE ÜLE

Niisiis, mis puutub Jeevesi tegevusse – minu teenri, teate küll – missugune seisukoht võtta? Paljude inimeste arvates olen ma temast liialt sõltuv. Minu tädi Agatha on õigupoolest isegi nii kaugele läinud, et nimetab teda minu hoidjaks. Hästi, mina ütlen selle kohta: miks ka mitte? See mees on geenius. Pea tema õlgadel on klass omaette. Nädal pärast tema saabumist minu juurde loobusin ma pingutustest oma isiklike afääridega ise toime tulla. Ta tuli umbkaudu pool tosinat aastat tagasi, vahetult pärast seda üsna pentsikut lugu Florence Craye, minu onu Willoughby raamatu ja Edwini, tolle skaudipoisiga.

See lugu algas tegelikult siis, kui ma jõudsin tagasi oma onu juurde Easebyesse Shropshire'is. Ma veetsin seal umbkaudu nädala, nagu ma tavatsesin suviti teha, aga ma olin sunnitud oma külaskäigu katkestama ja tulema tagasi Londonisse, et hankida uus toapoiss. Ma olin tabanud selle selli Meadowesi, kelle olin endaga Easebyesse kaasa võtnud, näppamas minu siidsokke, asjaolu, mida ükski tõeliselt südikas mees ei taluks mitte mingi hinna eest. Pealegi ilmsiks tulles, et tema saagiks olid langenud paljud teisedki siin-seal majas asuvad esemed, olin ma vastumeelselt sunnitud sellele eksiteele sattunud nadikaelale sule sappa panema ja minema Londonisse, et paluda vahetalitusbürool välja otsida mõni teine mulle sobiv isik. Nad saatsid mulle Jeevesi.

Mulle jääb alatiseks meelde see hommik, kui ta saabus. Juhtus nii, et eelmisel õhtul olin ma viibinud ühel küllaltki rõõmsameel-
sel väikesel õhtusöögil ja mu enesetunne oli kenakesti kõikuv. Tagatipuks püüdsin ma lugeda raamatut, mille Florence Craye oli mulle andnud. Ta oli üks Easebys viibivatest külalistest ning kaks või kolm päeva enne minu lahkumist olime me kihlunud. Ma pidin nädala lõpuks tagasi olema ja teadsin, et ta loodab mind selleks ajaks raamatuga lõpule jõudvat. Saate aru, ta ilmutas erilist agarust, upitamaks mind veidi lähemale tema enda intellekti tasandile. Ta oli imekauni profiiliga tüdruk, kuid tõelise eesmärgi nimel jäärpäiselt põhjalik. Asjade seisu minupoolne parim selgitus oleks mainida teile, et raamat, mille ta oli mulle lugeda andnud, kandis pealkirja „Eetikateooria vormid“, ning kui ma selle huupi lahti lõin, sattusin lehekülje algusele:

See kõnega seotud postulaat ehk üldarusaam on kindlasti kaasekstensiivne, kohustuses, mida ta endas kannab, sotsiaalses tervikus, mille vahendiks on keel, ja selle eesmärgiks on püüe edasi areneda.

Kõik kahtlemata täiesti õige, kuid mitte sedasorti asi, millega rabada pohmellis peaga meest.

Ma tegin parajasti kõik võimaliku, et see terane väike kõide läbi sirvida, kui helises uksekell. Roomasin sohva pealt maha ning avasin ukse. Väljas seisis keegi tõmmujumeline aupaklik mehike.

„Mind saadeti agentuuri poolt, *sir*,“ lausus ta. „Mulle anti mõista, et te vajate toapoissi.“

Ma oleksin eelistanud pigem surnumatjat, kuid ma käskisin tal sisse kobida ja ta hõljus käratult nagu tervistav tuulepuhang läbi ukseava. See jättis mulle kohe alguses sügava mulje. Meadowesil olid olnud lampjalad ja raske astumine. Sellel sellil ei tundunud üldse jalgu olevat. Ta lihtsalt voogas sisse. Tal oli tõsine, kaastundlik nägu, justkui oleks ta teadnud, mida tähendas õhtustada meeste seltskonnas.

„Vabandage mind, *sir*,“ lausus ta leebelt.

Seejärel ta vaid vilksatas, ja oligi läinud. Ma kuulsin teda köögis askeldamas ning peagi tuli ta tagasi, klaas kandikul.

„Kui ehk jooksite seda, *sir*,“ sõnas ta üsna haigepõetaja toonil, nagu kuninglik tohter haiget printsipi napsuga ergutamas. „See on minu enda leiutatud väike ravipreparaat. Worcesteri kaste on see, mis annab talle sellise värvi. Toores muna teeb ta toitvaks. Punane pipar annab talle ta teravuse. Härrased on mulle öelnud, et nende meelest olevat see eriti kosutav pärast hilist peoõhtut.“

Oleksin sel hommikul kinni haaranud ükskõik millisest päästvast õlekõrrest. Ma neelasin selle sodi alla. Hetkeks tundus mulle, nagu oleks keegi mu vanas peakolus pommi lõhanud ja põleva tunglaga mööda mu kõri alla lonkinud, ja siis järsku tundus kõik kombes olevat. Päike paistis aknast sisse, linnud siristasid puudeladvus, ühesõnaga, taas kord koitis lootuskiir.

„Olete teenistusse võetud!“ ütlesin ma, niipea kui ma üldse midagi suutsin öelda.

Ma adusin selgesti, et see sell oli üks esmaklassilisi töörajaid, selline, kes ei tohiks puududa ühestki kodust.

„Täna teid, *sir*. Minu nimi on Jeeves.“

„Saate te jalamaid pihta hakata?“

„Otsekohe, *sir*.“

„Asi on selles, et ma pean ülehommeme minema Easebysse Shropshire'is.“

„Väga hea, *sir*.“ Ta vaatas minust mööda kaminasimsile. „See on erakordselt hea pilt leedi Florence Crayest, *sir*. Sellest on kaks aastat, kui ma armulist preilit nägin. Ma olin üksvahe lord Worplesdoni teenistuses. Ma esitasin lahkumispalve, kuna ei saanud olla täiesti ühel nõul kõrgeaulise lordi sooviga süüa lõunat õhtuülikonna pükstes, flanellsärgis ja jahikuuues.“

Tal ei olnud öelda mulle midagi uut selle vanamehe veidruse kohta, mida ma niigi poleks teadnud. Kõnealune lord Worplesdon oli Florence'i isa. Tema oli see vennike, kes mõned aastad hiljem tuli ühel hommikul hommikusöögilauda, kergitas esimest

ettejuhtuvad kaant, lausus ärritunud häälele: „Munad! Munad! Munad! Olgu neetud kõik munad!“ ja lasi otsekohe jalga Prantsusmaale, et mitte kunagi enam tagasi pöörduda oma perekonna rüppe. Iseenesest, pange tähele, oli see tolle perekonnarüpe jaoks väike vedamine, sest vanal Worplesdonil oli kogu krahvkonna kõige hullem iseloom.

Ma tundsin seda perekonda juba sest ajast, kui olin jõmp-sikas, ja poisikesepõlvest saadik oli too mees tekitanud minus surmahirmu. Aeg, see kõikvõimas leevendaja, ei suutnud iial mu mälust pühkida juhtumit, kui ta tabas mu – tollal viieteistkümnese poisivolaski – tallis üht tema erilistest sigaritest suitsetamas. Ta hakkas mind ratsapiitsaga taga ajama just sel hetkel, kui ma olin jõudnud arusaamisele, et see, mida ma kõige rohkem vajasin, oli üksindus ja rahu, ja jälitas mind rohkem kui miili maad mööda künklikku maastikku. Kui ehedas rõõmus olla kihlatud Florence'iga oli nii-öelda mõra, siis oli selleks tõsiasi, et ta sarnanes paljuski oma isaga, ja keegi ei saanud kindel olla, millal ta võis plahvatada. Tal oli imekaunis profiil, kõigest hoolimata.

„Leedi Florence ja mina oleme kihlatud, Jeeves,“ sõnasin ma.

„Kas tõesti, *sir*?“

Teate, tema viisakuses oli midagi kentsakat. Täiesti laitmatu ja nõnda edasi, aga mitte midagi seesugust, mida võiks nimetada elavaks huviks. Millegipärast jäi mulle sellest mulje, et Florence ei pakkunud talle huvi. Olgu, loomulikult ei puutunud see minusse. Ma oletasin, et ajal, kui ta oli Worplesdoni teenistuses, pidi tema ke olema talle kuidagiviisi varbale astunud. Florence oli armas tüdruk ja kõrvalt vaadates tohutult hea väljanägemisega, aga kui tal oli vigu, siis oli selleks kalduvus olla teenijaskonnaga veidi ülbe.

Sündmuste arengu sel hetkel helises taas eesukse kell. Jeeves virvendas minema ning tuli tagasi telegrammiga. Ma avasin selle. Seal seisis:

*Tule otsekohe tagasi. Eriti kiire. Sõida esimese rongiga.
Florence.*

„Veider!“ laususin ma.

„*Sir?*“

„Oh, mitte midagi!“

See näitab, kui vähe ma tol ajal Jeevesi tundsin, et ei arutanud kogu lugu temaga veidi põhjalikumalt. Nüüd ei tuleks mulle kentsakaid teateid lugedes ealeski pähe jätta küsimata, mida tema sellest arvab. Ja see kõnealune teade oli neetult kummaline. Ma pean silmas seda, et Florence teadis minu kavatsusest niikunii ülejärmisel päeval tagasi Easebyssi minna, milleks siis selline tagantkiirustamine? Midagi pidi muidugi olema juhtunud, kuid ma ei suutnud arvata, mis pagana pihta see võis olla.

„Jeeves,“ ütlesin ma, „me läheme tagasi Easebyssi täna pärastlõunal. Saate te selle korraldatud?“

„Kindlasti, *sir*.“

„Te jõuate asjad pakitud ja nii edasi?“

„Igasuguste raskusteta, *sir*. Missugust ülikonda te reisil kannate?“

„Sedasama.“

Sel hommikul oli mul seljas küllaltki erksavärviline moekas ruuduline, millesse ma olin üsna tugevasti kiindunud. Tegelikult oli see minu meele järele rohkem kui lihtsalt natuke. Ülikond oli ehk veidi ebaharilik, kuni sellega ära harjuti, kuid kõigest hoolimata üks äärmiselt tubli katse, mida paljud sellid klubis ja mujalgi ohjeldamatult imetlesid.

„Väga hea, *sir*.“

Taas oli tema viisakuses midagi kentsakat. Viis, kuidas ta seda ütles, teate küll. Talle ei meeldinud see ülikond. Ma võtsin end kokku, et oma tahtmist läbi suruda. Miski justkui öelnuks mulle, et kui ma pole iseäranis ettevaatlik ja selle mehe isekust kohe eos ei lämmata, hakkab tema mind kamandama. Tal oli näol selgesti tajutav otsusekindla nadikaela ilme.

Hüva, mul polnud kavatsustki sedasorti asjadega tegemist teha, tuhat ja tuline! Ma olin olnud tunnistajaks nii paljudele juhtumitele kaaslastega, kes olid muutunud oma toapoiste täielikeks

orjadeks. Ma mäletan vaest vana Aubrey Fothergilli rääkimas mulle – ehtsad pisarad silmis, vaene poiss! – ühel õhtul klubis, et ta oli sunnitud loobuma kõige armsamast paarist pruunidest kingadest lihtsalt sellepärast, et Meekyn, tema teener, suhtus neisse taunivalt. Need mehed tuleb paika panna, eks te tea isegi. Tuleb kasutada vana head raudne-käsi-sametises-kindas meetodit. Juhul kui neile selgeks teha see mis-tan'd-nimi-nüüd-oligi, lepivad nad sellesamusega.

„Kas teile ei meeldi see ülikond, Jeeves?“ küsisin ma külmalt.

„Oh, jaa, *sir*.“

„Hästi, mis teile selle juures ei meeldi?“

„See on väga kena ülikond, *sir*.“

„Hästi, mis tal viga on? Laduge välja, kurat võtaks!“

„Kui tohiksin esitada oma ettepaneku, *sir*, lihtne pruun või sinine, mõnest tagasihoidlikust kangast...“

„Täielik lollus!“

„Väga hea, *sir*.“

„Täiesti vapustav, kulla mees!“

„Nagu soovite, *sir*.“

Mul oli tunne, nagu oleksin astunud kohale, kus oleks pidanud olema viimane trepiaste, kuid seda polnud seal. Tundsin endas trotsi, kui te mõistate, mida ma silmas pean, aga siin ei paistnud olevat midagi, mille vastu protestida.

„Niisiis, kõik kombes,“ ütlesin ma.

„Jah, *sir*.“

Ja siis läks ta oma reisikohvrit pakkima, samal ajal kui mina asusin taas „Eetikateooria vormide“ kallale ning pusisin lugeda peatükki pealkirjaga „Idiopsühholoogiline eetika“.

Enamiku ajast pärastlõunasel rongisõidul mõtisklesin sellest, mis võiks meie reisi sihtkohas lahti olla. Ma lihtsalt ei suutnud mõista, mis võis olla juhtunud. Easeby ei olnud üks neist maamajadest, mille taolistest võib lugeda kõrgema seltskonna romaani-dest, kus noori tüdrukuid meelitatakse bakaraad mängima ning

seejärel kooritakse ehetest paljaks ja nõnda edasi. Majas viibiv seltskond, kes minust sinna jäi, koosnes eranditult seadusi austavatest vennikestest nagu ma isegi.

Pealegi, mu onu poleks mitte mingil juhul lasknud juhtuda millelgi taolisel oma majas. Ta oli küllaltki paindumatu loomuga, punktipealne vanapoiss, kellele meeldis rahulik elu. Ta oli just lõpetamas perekonna ajalugu või midagi sellesarnast, mille kallal ta oli viimase aasta jooksul vaeva näinud, ning ei liikunud eriti väljaspool raamatukogu. Ta oli üsna hea näide mehest, kelle kohta öeldakse, et ta on oma sarved maha jooksnud. Mulle on räägitud, et oma nooruses oli onu Willoughby olnud üks paras kehkenpüks. Selle peale küll ei tuleks, kui teda nüüd vaadata.

Kui ma pärale jõudsin, ütles Oakshott, ülemteener, et Florence on oma toas, jälgimas toatüdruku pakkimisi. Ilmselt oli õhtul ühes kakskümmend miili eemal asuvas majas tantsupidu ja tal oli kavas koos teistega Easeby kambast sinna sõita ning mõneks ööks jääda. Oakshott üles, et ta oli käskinud minu saabumisest talle otsekohe teatada, niisiis loivasin ma suitsetamistuppa ja ootasin. Peagi astus ta sisse. Ainus pilk talle ütles, et ta oli ärritunud, isegi tusane. Ta silmis püsis ainitine pilk, ja üleüldse tundus ta olevat märkimisväärselt pahuras tujus.

„Kallis!“ laususin ma ja proovisin vana head nõksu teda emmata, aga tema puikles kõrvale nagu kukk-kaallane.

„Jäta!“

„Milles on asi?“

„Kõik on halvasti! Bertie, mäletad, siis, kui sa lahkusid, palusid sa mul püüda su onule meelega järele olla?“

„Jah.“

Mõte seisnes muidugi selles, et kuna ma tol ajal olin onu Willoughbyst rohkem või vähem sõltuv, ei saanud ma täiesti põhjendatult ilma tema heakskiiduta abielluda. Ja ehkki ma teadsin, et tal polnud midagi Florence'i vastu – ta oli tema isaga tuttav juba seitsaadik, kui nad koos Oxfordis käisid –, ei tahtnud ma asjatult riskida. Niisiis olin tal käskinud vanapoissi võluda.